

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

SPRÁVA CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI LABSKÉ PÍSKOVCE
A KRAJSKÉ STŘEDISKO ÚSTÍ NAD LABEM

13.12.2014

Teplická 424/69
405 02 Děčín
tel.: 412 518 929
fax: 412 518 202
e-mail: labpis@nature.cz
www.labskepiskovce.nature.cz

dle rozdělovníku

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ 10921/LP/2013
SPISOVÁ ZNAČKA S/10921/LP/2013

VYŘIZUJE Karel Stein

DĚČÍN 7. února 2014

Správa CHKO Labské pískovce (dále jen „Správa“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. l) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), na základě žádosti podané 30.10.2013 společností SG-Geoprojekt, spol. s r.o., (se sídlem Údolní 532/76, 602 00 Brno, IČO 262 376 36, zastupuje ing. Stanislav Štábl) a provedeního správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

ROZHODNUTÍ.

Podle ustanovení § 43 odst. 3 zákona se společností SG-Geoprojekt, spol. s r.o., se sídlem Údolní 532/76, 602 00 Brno, IČO 262 376 36, zastoupené jejím jednatelem ing. Stanislavem Štáblem (dále jen žadatel)

nepovoluje výjimka

ze zákazu daného v § 26 odstavec 3 písmeno a) zákona, tj. zákazu hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou nevratně poškodovat půdní povrch či provádět terénní úpravy značného rozsahu v první zóně CHKO Labské pískovce. Konkrétně se jedná o projekt „SO.05 Sanace a zajištění Žlebské jehly (blok č. 501) v km 10,895-10,904“ (dále jen „stavba“) v k.ú. Dolní Žleb, spočívající v odstranění Žlebské jehly řízeným odtěžením.

ODŮVODNĚNÍ

Žlebská jehla je krajinnou dominantou v masívu skal nad levým břehem Labe i známým horolezeckým objektem v první zóně CHKO Labské pískovce. Pod skalami probíhá železniční trať z Děčína do Drážďan. Dlouhodobě prováděná sanace skal má za cíl v maximální míře snížit riziko skalního řícení na tuto železniční trať.

K sanaci skal Správa povolila rozhodnutím z 1.10.2010 č.j. 01352/LP/2010 AOPK výjimku ze zákazu daného v § 26 odstavec 3 písmeno a) zákona a to k projektu „Stabilizace skalních věží v úseku Děčín – státní hranice, 2. část“. V tomto projektu je zahrnuta také Žlebská jehla, u které se předpokládá stabilizace a to zajištěním její paty injektáží puklin pod objektem, provedením speciálních podezdívek s následnou cementovou injektáží a vyplněním volného prostoru pod věží.

V průběhu realizace prací dle uvedeného projektu prováděla Správa terénní šetření, některá za přítomnosti investora a zhotovitele stavby. Přitom byla informována, že sanaci Žlebské jehly nebude možné provést dle schváleného projektu a že objekt bude odtěžen jako celek. Na tuto informaci reagoval Český horolezecký svaz, o.s. (dále jen „ČHS“), který Správě železniční dopravní cesty, státní organizaci, zaslal dopis ze 3.9.2013, ve kterém vyjádřil nesouhlas s připravovanou demolicí Žlebské jehly, žádal o přehodnocení stanoviska a upozornil na chybějící dlouhodobá měření na objektu. Správa zařadila ČHS mezi účastníky řízení dle § 27 odst. 2 správního řádu, protože ČHS může být rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech nebo povinnostech.

Žádost společnosti SG-Geoprojekt, s.r.o. o vydání stanoviska ke změně provedení stavby (vypracovaná ing. Štáblem) obdržela Správa dne 30.10.2013. K žádosti byla připojena plná moc investora, tj. Správy železniční dopravní cesty, státní organizace (dále jen „SŽDC“), která zmocňuje společnost SG-Geoprojekt, s.r.o., zastoupenou ing. Stanislavem Štáblem, aby jménem SŽDC jednala (činila právní úkony) v souvislosti s uvedeným projektem. Žádost je odůvodněna výsledky manuálního měření deformací, prováděného na Žlebské jehle od 17.9.2013 do 21.10.2013 a dvěma soudně znaleckými posudky (ing. Růžička č. 1106/06-2013 a ing. Bartoš 49/08/2013). Ing. Štábl v žádosti dochází k závěru, že „na základě soudně znaleckých posudků a prokazatelných pohybů bloku nelze o bezpečné stabilizaci a zajištění uvažovat ... a ... odstranění objektu SO.05-Žlebská jehla je určeno závěry soudně znaleckých posudků a výsledky monitoringu ... během stavby budou použity technologie řízeného odtěžení. Dotčené orgány či zákonem specifikované skupiny se mohou k postupu vyjadřovat, avšak musí své argumenty vznášet na základě podložených informací a odpovídajícím právním statusem stanovisek a posouzení či vyjádření.“ V žádosti se dále zdůvodňuje, že stabilizace je velmi obtížná z hlediska bezpečnosti provádění a extrémně vysokých nákladů. Dále projektant nařídil instalaci monitorovacího systému s ručním odečtem a měřením v určitých termínech dle klimatických podmínek stavby, které se započalo 17.9.2013.

Předložená žádost o vydání stanoviska ke změně provedení stavby obsahuje specifikaci stavu a projektu z r. 2010, popis podmínek realizace a změny provedení stavby. V přílohách podání jsou kromě dvou uvedených soudně znaleckých posudků obsaženy také zápisy projektanta z kontrolních dnů 9.8.2013 a 5.9.2013, dále objednávka SŽDC na změnu projektu, původní územní rozhodnutí a archivní rešerše.

Jelikož žádost neobsahuje některé podstatné věcné údaje, na základě kterých by Správa mohla situaci stavby věrohodně posoudit a rozhodnout o udělení či neudělení výjimky ze zákona, vydala 18.11.2013 současně s oznámením o zahájení správního řízení usnesení, kterým řízení přerušila. Správa požádala jednatele společnosti SG-Projekt, s.r.o. ing. Štábla o doplnění podkladů, které byly 19.11.2013 dodány. Jednalo se o komentovaný výklad monitoringu, doplnění řady měření, výpočet pádové energie a simulaci trajektorie pádu skalního útvaru Žlebské jehly pro konkrétní situaci a vzdálenost od železniční trati.

Po prostudování žádosti a jejich příloh dospěla Správa k názoru, že nemá k dispozici dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, mj. proto, že poskytnutá technická data a údaje odborným zaměřením přesahují znalosti zaměstnanců Správy. K objektivnímu zjištění stavu věci, jak to ukládá § 51 ve spojení s § 3 správního řádu, proto zadala 15.11.2013 vypracování znaleckého posudku Ústavu struktury a mechaniky hornin Akademie věd České republiky, v. v. i. Správa se na tento ústav obrátila s následujícími dotazy: Nedá se stabilita vyřešit sanací? Např. dle projektu z r. 2010? Byla by v případě samovolného řízení zasažena trať? Lze popsat či namodelovat pád a způsob pádu? K vypracování znaleckého posudku byly kromě žádosti společnosti SG-Geoprojekt z 30.10.2013 (včetně obou soudně znaleckých posudků, tabulky měřených deformací a popisu sanačních opatření) následně předloženy také podklady doplněné ing. Štáblem dne 19. listopadu 2013. Po obdržení inženýrsko-geologického posudku od Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.v.i. (datum vypracování posudku: 30.12.2013, zpracovatel: RNDr. Josef Stemberk, CSc. a Mgr. Jan Blahút, PhD., došlo elektronickou cestou 30.12.2013, v listinné podobě 20.1.2014) Správa ve smyslu § 65 odst. 2 správního řádu pokračovala v řízení (po odpadnutí překážky, po níž bylo řízení přerušeno, tj. po odstranění nedostatků žádosti) a oznámila podáním z

10.1.2014 účastníkům řízení svolání ústního jednání na 20.1.2014 za účelem vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí.

Na tomto ústním jednání byli účastníci řízení seznámeni s podklady pro vydání rozhodnutí a byla jim dána možnost se k nim vyjádřit (dle § 36 odst. 3 správního řádu). Těmito podklady byla konkrétně žádost o vydání stanoviska ke změně provedení stavby od společnosti SG-Geoprojekt ze dne 30.10.2013 se všemi shora uvedenými přílohami včetně údajů doplněných 19.11.2013. Účastníci řízení měli dále možnost se seznámit se znaleckým posudkem Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.i.i.

Zpracovatel znaleckého posudku RNDr. Josef Stemberk, CSc. prezentoval na tomto jednání výsledky obsažené v inženýrsko-geologického posudku Ústavu struktury a mechaniky hornin ČSAV ČR. Toto rozhodnutí se mimo jiné opírá také o předmětný znalecký posudek, proto z něj Správa uvádí zejména následující zásadní informace:

„Znalecké posudky a měření předložená ing. Štáblem nejsou dostatečně reprezentativní, ani z předložených posudků a ani z předložených výsledků měření nelze vyvodit závěr o nezbytnosti odtěžit Žlebskou jehlu. Posudek ing. Růžičky z 19.3.2013 ... nepředkládá žádná kvalitativní ani kvantitativní data, na základě kterých dochází k závěru o výrazném zhoršení stabilitních poměrů v relativně krátkém období dvou a půl roku. Naopak sám uvádí, že nepořizoval žádnou fotodokumentaci, podle které by se dalo při srovnání fotografií z roku 2010 a 2013 jasně potvrdit či vyloučit tak významné zhoršení stabilitní situace. Z tohoto důvodu považujeme posudek za nedostatečný z hlediska možnosti posouzení domnělého zhoršení stabilitního stavu Žlebské jehly. Posudek ing. Bartoše z 12.5.2013 přebírá rozsáhlé části zprávy ing. Růžičky nepřináší nic nového a pouze opakuje a potvrzuje nepodložené závěry posudku ing. Růžičky. Z tohoto důvodu považujeme posudek za nedostatečný z hlediska možnosti posouzení domnělého zhoršení stabilitního stavu Žlebské jehly...

K jednotlivým měřením (která předložil ing. Štábl - pozn. autora rozhodnutí) nejsou uvedeny teploty vzduchu, při níž byla měření prováděna. Na základě zjištěného rozdílu 1,0 mm mezi prvním a posledním měřením na stanovišti potom ing. Štábl dochází k důkazu o současném porušování stability Žlebské jehly... Z vlastní dlouholeté praxe s prováděním dlouhodobých měření mají zpracovatelé posudku zkušenosti, že není výjimkou, že relativní pohyby na diskontinuitách v pískovcích v údolí Labe mohou dosahovat během klimatického ročního cyklu hodnot vyšších i než 3 mm... Tyto změny však nevypovídají nic o současném porušování stability. Jedná se pouze o účinek teplotní roztažnosti horniny... Z tohoto důvodu považujeme naměřené údaje za nedostatečné z hlediska možnosti posouzení domnělého zhoršení stabilitního stavu Žlebské jehly... Domníváme se, že **navržené a schválené sanační opatření ing. Štábla z roku 2010 je vhodné a dostatečné k zajištění stability Žlebské jehly. Na základě předložených podkladů nelze vyvodit závěr, že na skalním objektu Žlebská jehla došlo v průběhu posledních cca 3 let k výraznému zhoršení stabilitní situace, která by opravňovala ke změně původního projektu sanačního opatření...** Ze studie předložené ing. Štáblem vyplývá, že pádová simulace Žlebské jehly byla modelována jako pád jednoho bloku o hmotnosti 1378 t a objemu 530 m³. Je velmi nepravděpodobné, že by i v případě pádu celé skalní věže se tato po prvním kontaktu s terémem nerozpadla na menší kusy. Z dosavadních výzkumů vyplývá, že většina skalních řícení v oblasti Labských pískovců měla objemy v řádu 10² až 10⁴ m³, přičemž skalní řícení o objemu v řádu 10² m³ je v oblasti labského kaňonu velmi výjimečné. Rovněž je třeba konstatovat, že řícení o větších objemech je v průběhu svého pádu vždy rozmělněno na menší bloky o velikosti do několika m³ a nedochází tak k pádu celých neporušených bloků o velkých objemech. Model rovněž nezohledňuje propagaci jednotlivých bloků v prostorovém 3D modelu terénu, kdy k pádu nedochází pouze v jednom profilu po svahu dolů, ale pád je třeba modelovat formou „vějíře“ otvírajícího se ze zdrojové oblasti směrem po svahu dolů.“

Při jednání RNDr. Josef Stemberk, CSc upozornil na skutečnost, že monitoring by měl být prováděn nezávislým subjektem, nikoliv investorem nebo zhotovitelem stavby.

K tomu se na jednání 20.1.2014 ing. Štábl mj. vyjádřil, že kontinuální monitoring není možné realizovat z finančních důvodů. Dále připustil omezení výpočtu a vyjádřil pochyby o

dostatečnosti soudně znaleckých posudků. Dle jeho slov navrhl investor změnu projektu, tj. kompletní odtěžení objektu, z finančního hlediska a na základě těchto posudků.

Za odbor životního prostředí Magistrátu města Děčín se na jednání vyslovila ing. Svitáková, že v r. 2010 vydal odbor životního prostředí závazné stanovisko v ochranném pásmu lesa. Na základě nové žádosti podložené souhlasem vlastníka a znaleckými posudky vydal odbor životního prostředí Magistrátu města Děčín na podzim 2013 opětovně závazné stanovisko, ve kterém souhlasí se změnou projektu „Stabilizace skalních věží v úseku Děčín – státní hranice, 2. část“.

Za ČHS byl na jednání přítomen předseda Oblastní vrcholové komise Jan Pleticha a předseda Centrální vrcholové komise Vladimír Wolf. Upozornili na skutečnost, že „vzhledem k tomu, že se záležitost řeší od roku 2010, **chybí dostatečné střednědobé měření pohybu**. Doložené měření z podzimu 2013 považujeme za nedostatečné. Pokud by měření probíhalo v době realizace, mohlo dojít k ovlivnění výsledků. Vzhledem k předloženým podkladovým materiálům trvá ČHS na svém nesouhlasném stanovisku.“

Za státní podnik Lesy ČR se jednání 20.1.2014 nikdo nezúčastnil, ani se do termínu svolaného jednání nevyjádřil.

Podle ust. § 43 odst. 3 zákona lze výjimku ze zákonného zákazu ve zvláště chráněném území povolit, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolená činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. V uvedeném případě Správa věc vyhodnotila tak, že není splněn žádný z důvodů pro udělení výjimky dle § 43 odst. 3 zákona a proto rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Existence jiného veřejného zájmu, který by převažoval nad zájmem ochrany přírody, nebyla s ohledem na všechny opatřené podklady prokázána. Soudně znalecké posudky předložené žadatelem jsou nevěrohodné a naměřené hodnoty, způsobené teplotní roztažností horniny, jsou v daných podmínkách běžné. Nevypovídají tedy o současném narušování stability Žlebské jehly.

Nutnost odstranění Žlebské jehly je v žádosti společnosti SG-Geoprojekt, s.r.o. odůvodněna také tím, že původním projektem stanovená sanace tohoto skalního útvaru s sebou nese extrémně vysoké finanční náklady. Tento důvod však nelze z pohledu ochrany přírody a krajiny, jakožto veřejného zájmu, který Správa jako orgán ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb. chrání, považovat za relevantní.

Veřejný zájem, tj. bezpečnost provozu železniční trati, Správa v žádném případě nezlehčuje. Požadovanou stabilitu Žlebské jehly lze však zajistit sanací, tj. postupem navrženým v projektu, ke kterému Správa v roce 2010 vydala rozhodnutí o udělení výjimky ze zákazu podle ust. § 43 odst. 3 zákona. Ve své úvaze se Správa opírá o závěry Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.i.i., který je renomovaným pracovištěm Akademie věd ČR, zaměřeným na hodnocení účinků geodynamických procesů, na výzkum stability svahů a recentní tektonické pohyby a který je zároveň znaleckým ústavem v tomto oboru zapsaným do II. oddílu seznamu znaleckých ústavů vedeného Ministerstvem spravedlnosti.

Podle výnosu z 27.7.1972 (č.j. 4.946/72) kterým byla CHKO Labské pískovce zřízena, je posláním Správy CHKO ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejich typických znaků, ke kterým náleží zejména její povrchové utváření. Z § 1 zákona je Správě mj. uloženo přispívat k udržení a obnově přírodních hodnot a krás.

Žlebská jehla je součástí masívu skal, který levobřežně ohraničuje kaňon Labe. Její odstranění by výrazně degradovalo stav předmětu ochrany v první zóně CHKO Labské pískovce. Skalní útvary, které se nacházejí na protilehlém břehu Labe jsou z hlediska ochrany přírody stejně kvalitní a jsou chráněny národní přírodní rezervací.

Z krajinného hlediska je Žlebská jehla nenahraditelným skalním útvarem v oblasti s výrazným soustředěním estetických i přírodních hodnot. Toto je silně vnímáno nejen horolezeckou, ale i širší veřejností.

Závěrem: Na základě podkladů dodaných investorem nebylo možné zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Proto si Správa nechala zpracovat posudek znaleckým ústavem, tj. pracovištěm Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v.i.i. Na základě všech podkladů pak Správa došla k závěru, že nejsou naplněny důvody pro udělení výjimky podle ust. § 43 odst. 3 zákona a demolici Žlebské jehly nelze s ohledem na ochranu přírody a krajiny povolit, a že dřívější výjimkou povolený projekt na sanaci je v tomto případě nevhodnější.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu do patnácti dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u Správy CHKO Labské pískovce. V případě, že písemnost bude uložena u provozovatele poštovních služeb, lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne převzetí rozhodnutí, nejpozději však od desátého dne ode dne jejího uložení. Odvolání je třeba podat ve čtyřech vyhotoveních. Podané odvolání má odkladný účinek.

Ing. Petr Kříž

VEDOUcí SPRÁVY a KRAJSKÉHO STŘEDISKA

Rozdělovník

1. účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- SG-Geoprojekt, Údolní 532/76, 602 00 Brno – na doručence, uložit 10 dní

2. účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu:

- Lesy ČR s.p., Lesní správa Děčín, Sládkova 2, 405 01 Děčín - osobně doručeno

- Český horolezecký svaz, o.s., Zátokova 100/2, Praha 6, IČO 0046000 – na doručence, uložit 10 dní

3. účastníci řízení podle § 27 odst. 3 správního řádu

- Statutární město Děčín, odbor ŽP - osobně doručeno

Na vědomí (po nabytí právní moci): AOPK ČR, Ústřední seznam ochrany přírody, Kaplanova 1931, Praha 4

Kopie: vlastní